
Ohje hissiavustuksen ja liikkumisesteen poistamista koskevan avustuksen hakemiseen, myöntämiseen ja maksamiseen 2009

SISÄLLYSLUETTELO

1 UUDEN HISSIN RAKENTAMINEN	3
1.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä	3
1.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset	3
1.3 Avustuksen suuruus	4
1.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat	4
Vireillepano ja hissivaraus	4
Varsinainen avustuspäätös	4
Avustuksen maksaminen	5
2 HISSIN PERUSPARANTAMINEN	5
2.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä	5
2.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset	6
2.3 Avustuksen suuruus	6
2.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat	6
Vireillepano ja ehdollinen päätös	6
Avustuksen vahvistaminen	7
Avustuksen maksaminen	7
3 MUUN LIIKKUMISESTEEN POISTAMINEN	7
3.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä	7
3.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset	8
3.3 Avustuksen suuruus	8
3.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat	8
Vireillepano ja avustuspäätös	8
Avustuksen maksaminen	8

1 UUDEN HISSIN RAKENTAMINEN

1.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä

Avustuksen kohteena on sovellettavien säännösten mukaan uuden hissien asentaminen kerrostaloon.

Kerrostalo on vähintään kolme asuntoa käsittävä rakennus, jossa on ainakin kaksi asuntoa päällekkäin. Rakennuksen on oltava ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avustusta voidaan myöntää myös silloin, kun rakennus otetaan ympärivuotiseen asuinkäyttöön.

Avustuksen hakija ja saaja on rakennuksen omistaja, esim. asunto-osakeyhtiön osalta asunto-osakeyhtiö.

Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

1.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset

Avustusta myönnetään hissien rakentamisesta aiheutuviin välttämättömiin töihin. Avustettavia toimenpiteitä ovat hissien hankinta, tarvittavat rakennustekniset ja LVIS-tekniset työt sekä suunnittelu- ja yleiskustannukset. Suunnittelukustannuksia avustettaessa otetaan huomioon kohteen aiemmin mahdollisesti saama suunnitteluavustus.

Avustettaviksi voivat tulla myös muut liikkumisesteiden poistamisen kannalta olennaiset toimenpiteet, kuten esim. automatisoinnit ulko-oviin ja tarvittavat luiskat.

Ns. porrashissin ei katsota korvaavan normaalia henkilöhissiä. Porrashissin hankintaan voidaan myöntää avustus silloin, kun sillä poistetaan muutamien portaan liikkumiseste hissille pääsyn varmistamiseksi.

Suunnitelmia tehtäessä tulisi ottaa huomioon, että toimenpiteiden tavoitteena on pyrkiä saamaan esteetön kulku rakennuksen ulkopuolelta asuntoihin ja yhteisiin tiloihin. Lähtökohtana on se, että hissien avulla myös apuvälineitä, kuten pyörätuolia ja rollaattoria käyttävät voivat kulkea pihalta esteettömästi asuntoihinsa.

Avustettavien toimenpiteiden tulee olla kohtuulliset ja mahdollisimman hyvin kilpailutetut.

Hankkeen kilpailuttamisessa on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007) silloin, kun julkinen viranomainen myöntää hankintaan tukea yli puolet hankinnan arvosta ja hankinnan arvonlisäveroton hinta on vähintään

100 000 euroa. Näin voi käydä esim. silloin, kun kunta myöntää hissien rakentamiseen tukea ARAn myöntämän avustuksen lisäksi.

Mikäli kohteelle haetaan ja myönnetään myös erityisryhmien investointiavustusta, ei tämän avustuksen hyväksytyissä kustannuksissa ole mukana hissiavustuksen kustannuksia.

Työt voidaan aloittaa varsinaisen avustuspäätöksen jälkeen. ARA voi kiireellisissä tapauksissa myöntää hakemuksesta ennakkoon aloitusluvan.

1.3 Avustuksen suuruus

Avustusta myönnetään enintään 50 % hyväksytyistä hissien tai hissien rakentamiseen liittyvistä kokonaiskustannuksista.

1.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat

Vireillepano ja hissivaraus

Tälle avustukselle ei ole määrätty erityisiä hakuaikoja, joten avustusta voi hakea ympäri vuoden ja avustuksia myönnetään niin kauan kuin tähän avustusmuotoon tarkoitettua määrärahaa riittää.

Hissivarausta haetaan lomakkeella ARA 36c/09. Huolellisesti täytetty hakemus liitteineen jätetään kiinteistön sijaintikunnalle, joka toimittaa sen ARAlle. Kunta voi halutessaan antaa hakemuksesta lausunnon.

Myös sähköinen haku on mahdollinen. Lomake sähköisessä muodossa löytyy internet-osoitteesta www.suomi.fi.

Hakemukseen tulee liittää ainakin
- pohjapiirros, johon on merkitty hissien alustava sijoitus kiinteistöön.

Mikäli kohteelle haetaan ARAlta myös erityisryhmien investointiavustusta, tulee hakemukset toimittaa ARaan samanaikaisesti.

Varsinainen avustuspäätös

Varsinaista avustuspäätöstä varten on ARAlle toimitettava seuraavat asiakirjat:
- hankkeeseen ryhtymistä koskeva yhtiökokouksen tai vastaavan elimen päätös ja, mikäli yhtiökokouspöytäkirjasta ei asia käy selville, myös selvitys siitä, noudatetaanko rahoituksessa yhtiöjärjestystä vai sovelletaanko jyvitystä sekä tieto siitä, perustuuko päätös äänestykseen vai onko se ollut yksimielinen

- hankkeen rahoitussuunnitelma
- rakennuslupa
- hissihanketta koskevat suunnitelmat/rakennuksen pääpiirustukset (asemapiirros sekä pohja-, leikkaus- ja julkisivupiirustukset)
- hissiratkaisun tekninen erittely, mahdolliset erikoispiirustukset sekä työselitykset
- selvitys hankkeen kustannuksista (lomake ARA 80H/09)
- jäljennökset hissien rakentamista koskevista tarjouksista tai sopimuksista.

Mikäli kaikki em. asiakirjat ovat jo olemassa, voidaan hissiin hakea päätös suoraankin ilman varausvaihetta em. lomakkeella ARA 36c/09.

Avustuksen maksaminen

Avustus voidaan maksaa joko yhtenä eränä hankkeen valmistuttua tai kolmena eränä siten, että

- 25 % avustuksesta maksetaan, kun 25 % työstä on tehty
- 25 % avustuksesta maksetaan, kun 50 % työstä on tehty
- 50 % avustuksesta maksetaan, kun työ on valmis.

Maksatusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, jossa on myös maininta tilinumerosta, jolle avustus maksetaan.

Hakemukseen on liitettävä

- kahden ensimmäisen erän osalta kunnan viranomaisen todistus työn valmiusasteesta
- viimeisen erän osalta kunnan viranomaisen valmiusastetodistus tai kopio valtuutetun tarkastuslaitoksen tarkastuspöytäkirjasta sekä kopiot hissihankkeeseen liittyvistä laskuista ja maksutositteet eli tiliotteet, joista näkyy, että laskut on maksettu maksunsaajalle.

Avustus on maksukelpoinen myöntämivuoden ja kaksi seuraavaa vuotta. Sen jälkeen avustusta ei voi enää maksaa. Lopullinen maksatuspyyntö tulisi toimittaa jo marraskuussa, jotta maksatusaikataulussa ei synny ongelmia.

2 HISSIN PERUSPARANTAMINEN

2.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä

Avustuksen kohteena on sovellettavien säännösten mukaan hissien perusparantaminen rakennuksessa, joka on ympärivuotisessa asuinkäytössä tai otetaan ympärivuotiseen asuinkäyttöön.

Avustuksen hakija ja saaja on rakennuksen omistaja, esim. asunto-osakeyhtiön osalta asunto-osakeyhtiö.

Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA).

2.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset

Avustettavia ovat sellaiset hissien saneeraukset, joilla nostetaan hissien tasoa olennaisesti alkuperäisestä tasostaan.

Avustettavaksi perusparannukseksi katsotaan toimenpide, joka laajuudeltaan vastaa olennaisesti uuden hissien rakentamista hissittömään taloon eli perusparannusta on vain hissien korvaaminen kokonaan uudella hissillä tai vanhan hissien täydellinen modernisaatio, johon sisältyy myös automaattiovien asentaminen kerrostasojille.

Hissien perusparannusta tehtäessä olisi varmistettava, ettei toimenpiteellä tarpeettomasti heikennetä olemassa olevaa tilannetta. Näin ollen esim. automaattiovia asennettaessa tulee pääsääntöisesti säilyttää olemassa oleva oviaukon leveys pyörätuolikäyttöön sopivana. Hissien käyttöturvallisuuden varmistamiseksi hissikori tulisi pyrkiä varustamaan ovella silloin, kun sitä ei hississä ole.

Avustettavien toimenpiteiden kustannuksiin ja kilpailuttamiseen soveltuu se, mitä luvussa 1.2 on hissien rakentamisavustuksen osalta sanottu.

Työt voidaan aloittaa ehdollisen avustuspäätöksen jälkeen. ARA voi kiireellisissä tapauksissa myöntää ennakkoon aloitusluvan.

2.3 Avustuksen suuruus

Avustusta myönnetään enintään 50 % hissien tai hissien perusparannuksen hyväksytyistä kustannuksista.

2.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat

Vireillepano ja ehdollinen päätös

Avustusta haetaan lomakkeella ARA 36c/09. Hakuaika päättyy 3.4.2009. Huolellisesti täytetty hakemus liitteineen on jätettävä kiinteistön sijaintikuntaan siihen mennessä. Avustusta ei voida myöntää, jos hakemus on myöhässä. Kunta toimittaa hakemuksen ARA:lle. Kunta voi halutessaan antaa hakemuksesta lausunnon.

Myös sähköinen haku on mahdollinen. Lomake sähköisessä muodossa löytyy internet-osoitteesta www.suomi.fi.

Hakemukseen tulee liittää yhtiökokouksen tai vastaavan elimen nimenomainen päätös toimenpiteeseen ryhtymisestä. Päätös voi olla ehdollinen, jolloin toimenpiteeseen on päätetty ryhtyä ehdolla, että avustus saadaan. Ilman tätä liitettä myönteisen päätöksen saaminen ei ole mahdollista.

ARA tekee hakemuksen perusteella päätöksen, joka myönteisessä tapauksessa on ehdollinen.

Avustuksen vahvistaminen

Avustuksen lopullista vahvistamista varten ARAan tulee toimittaa seuraavat asiakirjat:

- jäljennökset hissien perusparantamista koskevista sopimuksista
- hissien rakentaminen/perusparantaminen, kustannukset (lomake ARA 80H/09) liitteineen. Kustannusten tulisi perustua pääosin hankinta- ja/urakkakilpailuun.

Avustuksen maksaminen

Avustus maksetaan yhdessä erässä töiden valmistumisen jälkeen.

Maksatusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, jossa on maininta myös tilinumerosta, jolle avustus maksetaan.

Hakemukseen on liitettävä:

- kunnan viranomaisen valmiusastetodistus tai kopio valtuutetun tarkastuslaitoksen tarkastuspöytäkirjasta sekä kopiot hissihankkeeseen liittyvistä laskuista ja maksutositteet eli tiliotteet, joista näkyy, että laskut on maksettu maksunsaajalle

Avustus on maksukelpoinen myöntämivuoden ja kaksi seuraavaa vuotta. Sen jälkeen avustusta ei voi enää maksaa. Lopullinen maksatuspyyntö tulisi toimittaa jo marraskuussa, jotta maksatusaikataulussa ei synny ongelmia.

3 MUUN LIIKKUMISESTEEN POISTAMINEN

3.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä

Avustuksen kohteena ovat sovellettavien toimenpiteiden mukaan muut kuin hissien rakentamista tai perusparantamista koskevat toimenpiteet, joilla tehdään mahdolliseksi liikkumisesteisen pääsy asuinrakennukseen, siinä oleviin asuntoihin tai asuntojen yhteistiloihin.

Avustuksen hakija ja saaja on rakennuksen omistaja, esim. asunto-osakeyhtiötalon osalta asunto-osakeyhtiö.

Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

3.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset

Avustettavia toimenpiteitä voivat olla esim. kulkuluiskien rakentaminen, kynnykskorkeuksien madaltaminen, askelmien poistaminen, oviaukkojen leventäminen, kaiteiden asentaminen ja muut vastaavat toimenpiteet, joiden avulla tehdään mahdolliseksi liikkumisesteisen pääsy rakennukseen, rakennuksessa oleviin asuntoihin tai muihin tiloihin.

Asunnon sisäpuolisiin korjaustöihin ei tätä avustusta myönnetä, vaan kysymykseen voi tällöin tulla lähinnä vanhusten ja vammaisten asuntojen korjausavustus.

Työt voidaan aloittaa avustuspäätöksen jälkeen. ARA voi kiireellisissä tapauksissa myöntää ennakkoon aloitusluvan.

3.3 Avustuksen suuruus

Avustusta myönnetään enintään 50 % hyväksytyistä kustannuksista.

3.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat

Vireillepano ja avustuspäätös

Avustusta haetaan lomakkeella ARA 36c/09. Haku-aika päättyy 3.4.2009. Huolellisesti täytetty hakemus liitteineen on jätettävä kiinteistön sijaintikunnalle ennen hakuajan päättymistä. Kunta toimittaa hakemuksen ARA:lle. Kunta voi halutessaan antaa hakemuksesta lausunnon.

Myös sähköinen haku on mahdollinen. Lomake sähköisessä muodossa löytyy internet-osoitteesta www.suomi.fi.

Avustuksen maksaminen

Avustus maksetaan yhdessä erässä töiden valmistumisen jälkeen.

Maksatusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, jossa on maininta myös tilinumerosta, jolle avustus maksetaan.

Hakemukseen on liitettävä:

- kunnan viranomaisen todistus työn valmistumisesta
- selvitys hankkeen toteutuneista kustannuksista. Mukana on oltava laskukopiot sekä maksutositteet eli tiliotteet, joista näkyy, että laskut on maksettu maksunsaajalle
- mahdollisesti tehdyt sopimukset.

Avustus on maksukelpoinen myöntämivuoden ja kaksi seuraavaa vuotta. Sen jälkeen avustusta ei voi enää maksaa. Lopullinen maksatuspyyntö tulisi toimittaa jo marraskuussa, jotta maksatusaikataulussa ei synny ongelmia